

OPINTO-OPAS 2009 – 2010

**Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala**

Sosiaalialan erikoistumisopinnot 30 op
Eryityiskasvatuksen erikoistumisopinnot

Erityiskasvatuksen erikoistumisopinnot 30 op

Koulutuksen tavoitteena on antaa ajankohtaista tietoa varhaiskasvatukseen liittyvistä erityiskysymyksistä sekä valmiuksia kohdata tukea tarvitsevia lapsia ja vanhempia.

Opetuksen lähtökohtana on aikuisen oppijan itseohjautuvuus ja vastuu omasta oppimisestaan. Toteutuksessa annetaan tilaa kokemuksellisuudelle ja dialogisuudelle. Opinnot rakentuvat siten, että ne voidaan liittää omasta työstä nouseviin kysymyksiin.

Yleistä aikuiskoulutuksesta

Sosiaali- ja terveysalan laitoksella aikuiskoulutus pohjautuu vahvasti aikuispedagogiikkaan, jossa pääpainona on auttaa aikuisia oppimaan opetusjärjestelyiltään ja pedagogisilta ratkaisuiltaan mielekkäällä tavalla. Koulutus on suunniteltu niin, että opinnot on pääosin mahdollista suorittaa työn ohessa. Opetus toteutetaan pääsääntöisesti monimuoto-opiskeluna, jossa lähiopiskelu, itsenäinen opiskelu, työelämän harjoittelujaksot, verkko-oppiminen sekä yksilö- ja ryhmäohjaus yhdistyvät oppimisessa.

Opiskelun tavoitteena on aiemmin opitun ja koulutuksen tuottaman opetuksen integroituminen uudeksi osaamisen kokonaisuudeksi. Aikuiskoulutuksessa korostuvat oppijan jatkuva kehittyminen ja elinikäinen oppiminen. Oppijan kehittyminen korostuu opinnäytetyössä, jossa aikuisopiskelija vastaa työelämästä nousseeseen kehityshaasteeseen.

Oppijälähtöisyyden toteutuminen opintosuunnitelmassa

Aikuiskoulutuksessa hyödynnetään aikuisten elämäkokemusta ja työelämän tuntemusta ja tuetaan positiivisten oppimiskokemusten syntymistä. Opetuksessa korostuu kokemuksen ja uuden tiedon reflektointi.

Opiskelija laatii opintojen alkuvaiheessa henkilökohtaisen oppimissuunnitelman (HOPS), jonka avulla hän sovitaa osaamistaan opetussuunnitelman osaamistavoitteisiin.

Aikuisopiskelijan opiskelussa huomioidaan hänen aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Tunnistaminen ja tunnustaminen toteutuu Lahden ammattikorkeakoulun käytänteiden mukaisesti. Hyväksilukemisen lähtökohtana on opintojakson tavoitteita vastaava osaaminen. Opiskelija keskustelee opettajatutorinsa kanssa mahdollisista hyväksilukemisista sekä opintojen erityyppisistä suoritustavoista. Suunnitelmasta opiskelija rakentaa kirjallisen HOPSin, jonka hän hyväksyttää opettajatutorilla. HOPSia tarkennetaan opintojen eri vaiheissa. Aiemman opitun tunnistamisesta ja tunnustamisesta hakemisesta vastaa opiskelija.

Kokonaisvaltainen opiskelun prosessi näkyy yksilöllisen ja yhteisöllisen oppimisen vuoropuheluna. Opiskelun yksilöllinen ja itseohjautuva luonne näkyy opinnoissa mm. itsenäisenä tiedonhakuna ja oppimateriaaliin tutustumisena. Yhteisöllinen luonne näkyy vuorostaan pienryhmissä tehtävien seminaaritöiden yhteisrakentamisena, esittämisenä sekä opiskelijoiden kesken vallitsevana vuorovaikutteisena keskusteluna. Vuorovaikutteisella keskustelulla rakennetaan yhteistä näkemystä mm. opittavista asioista sekä työelämä harjoittelusta esille nousseista asioista.

Verkko-opetuksella tarkoitetaan verkkoalustaista oppimisympäristöä. Opiskelijat työstävät niin yksilöllisesti kuin yhteisöllisesti opintoja myös verkko-opetuksen muodossa. Verkko-opetus toteutuu itseohjautuvasti tai ohjatusti. Opiskelija pyrkii paitsi yksilölliseen oppimiseen myös sosiaalisessa kontekstissa jaetun asiantuntijuuden hankkimiseen. Sosiaali- ja terveysalan laitoksella verkko-opetus on tärkeä osa aikuisten opiskelua. Verkko-opetus edellyttää opiskelijalta tietokonetta ja verkkoyhteyttä.

Opiskeluun kuuluu vahvasti oppijan itsearviointi. Itsearviointi perustuu humanistiseen ihmiskäsitykseen ja itseohjautuvuuden periaatteeseen: sen perimmäisenä lähtökohtana on usko ihmisen omaan kykyyn ratkaista itseään koskevia asioita. Itsearvioinnin tehtävänä on tukea yksilötasolla tapahtuvaa oppimista, toiminnan kehittämistä ja arviointia. Itsearviointi kuuluu osaksi opintoja ja sen tarkoitus on kohdistua itselle tärkeisiin osa-alueisiin. Opintojen alusta lähtien aikuisopiskelijoita tuetaan itseohjautuvuuden vahvistumiseen.

Opettajatutor

Aikuisopiskelijoiden opettajat toimivat ohjaajina ja tukijoina. Opintoja tuetaan lisäksi aktiivisella tutoritoiminnalla, jolla tarkoitetaan sitä, että jokaiselle ryhmälle on nimetty 1 – 2 opettajatutoria. Opettajatutorit ovat asiantuntijoita kyseisillä

koulutusaloilla ja heidän keskeinen päämääränsä on auttaa, tukea, opastaa, ohjata ja neuvoa opiskelijoita saavuttamaan opiskelulle asetetut tavoitteensa sekä ohjata oppimisen ja opiskelun prosessissa. Tutorointi on opiskelijan ja opettajan välistä yhteydenpitoa (dialogia), jossa pyrkimyksenä on vähentää oppimisesteitä, edistää oppimista ja itsenäistä oppimisprosessin hallintaa ja näin saavuttaa oppijan itseohjautuvuusvalmius.

Tutorointi organisoituu Sosiaali- ja terveystieteiden laitoksella sekä yksilö-, ryhmä- että vertaistutoroinnilla. Opintojen alkuvaiheessa kukin opiskelija tapaa opettajatutorinsa henkilökohtaisesti, lisäksi opettajatutorit tapaavat koko ryhmän säännöllisin väliajoin. Lähitapaamisten määrä on opintojen alkuvaiheessa suurempi ja vähenee sekä vaihtuu opintojen edetessä etäohjaukseksi.

Vertaistutorointi

Vertaistutoroinnilla tarkoitetaan kanssaoppijoiden tukea, eli opiskelijaa joka on edennyt omissa opinnoissaan jo pidemmälle, jolloin hän ohjaa ja opastaa opintonsa aloittaneita opiskeluaan liittyvissä asioissa.

Kansainvälisyys

Sosiaali- ja terveystieteiden laitoksella kansainvälisyys on näkyvä osa laitoksen toimintaa. Aikuisopiskelijan kansainvälisiä ja monikulttuurisia valmiuksia pyritään vahvistamaan opintojen aikana. Sosiaali- ja terveystieteiden laitoksen yhteistyö kansainvälisten korkeakoulujen kanssa näkyy mm. hanke- ja verkostoyhteistyönä, opettaja- ja opiskelijaliikkuvuutena sekä kansainvälisen ulottuvuuden tuomina opetukseen useilla eri tavoilla. Aikuisopiskelijan kotikansainvälistymistä (IaH) lisäävät myös laitoksessa opiskelevat maahanmuuttajaopiskelijat, joiden koulutus on osa Sosiaali- ja terveystieteiden laitoksen kansainvälistä toimintaa.

PERUSOPINNOT 5,5 OP

Moduulin nimi	5,5 op	lukuvuosi*
08JOHD07 Johdatus opintoihin	1 op	1
08ERKA1 Erityiskasvatuksen yhteiskunnallinen tausta	1,5op	1
08LAPSEN07 Lapsen kehityksen tukeminen ja oppimisen ohjaaminen	3 op	1

AMMATILLISET OPINNOT 15,5 OP

Moduulin nimi	15,5 op	lukuvuosi*
08NORMAA07 Normaali- ja poikkeava kielen ja puheen kehitys - monikulttuuriset kysymykset	3 op	1
08PUHE07 Puhetta tukeva ja korvaava kommunikointi	2 op	1
08LAKÄ Lapsen käyttäytymisen haasteet ja tunne-elämän tukeminen	4,5op	1
08NÄKÖKUL07 Näkökulmia ja työmenetelmiä erityiskasvatukseen	(6 op)	1
- Lastensuojelu ja perhetyö	2 op	
- Perheen tukeminen	2 op	
- Draamalliset menetelmät	2 op	

ERIKOISTUMISTYÖ 9 OP

Moduulin nimi	9 op	lukuvuosi*
08ERMET07 Erikoistumistyön metodiopinnot	1,5 op	1
08ERIKOISTU Erikoistumistyö	7,5 op	1

PERUSOPINNOT 5,5 op

08JOHD07 JOHDATUS OPINTOIHIN 1 OP

Sisältö

Orientaatio opintoihin

Oman oppimisen suunnittelu ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Oppimispäiväkirja

Tiedonhankinta

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja oppimistehtävä. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Eteläpelto, A. & Onnismaa, J. (toim. 2006) Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu. Aikuiskasvatuksen 46. vuosikirja.

08ERKA1 ERITYISKASVATUKSEN YHTEISKUNNALLINEN TAUSTA 1,5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on, että opiskelija pohtii omaa ammatillisuuttaan suhteessa varhaiserityiskasvatuksen haasteisiin ja eettisiin kysymyksiin sekä ymmärtää nykytilanteesta nousevan erityiskasvatuksen tarpeen ja tehtävän

- Eettisyys, arvot ja asenteet
- Monikulttuurisuus
- Kasvatusvuorovaikutus
- Lääketieteellisestä mallista vammaisuuden sosiaaliseen malliin

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja oppimistehtävä. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Karila, K., Alasuutari, M., Hännikäinen, M., Nummenmaa, A-M. & Rasku-Puttonen, H. (toim.) 2006.

Kasvatusvuorovaikutus. Vastapaino, Tampere.

Vehmas, S. 2005. Vammaisuus: Johdatus historiaan, teoriaan ja etiikkaan. Gaudeamus, Helsinki.

Muu opiskelumateriaali sovitaan opintojakson alussa

08LAPSEN07 LAPSEN KEHITYKSEN TUKEMINEN JA OPPIMISEN OHJAAMINEN 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on, että opiskelija saa aineksia lapsen tuen tarpeen tunnistamiseen ja kohtaamiseen.

- temperamentti
- oppimisympäristö
- lapsen oppimisen ohjaamisen suunnittelu ja arviointi
- kontekstianalyysi

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja oppimistehtävät. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Muu opiskelumateriaali sovitaan opintojakson alussa.

AMMATTILLISET OPINNOT 15,5 OP

08NORMAA07 NORMAALI JA POIKKEVA KIELEN JA PUHEEN KEHITYS 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy lapsen normaaliin ja poikkeavaan kielen kehitykseen. Opiskelija saa valmiuksia lapsen kielen kehityksen tukemiseen ja poikkeavan kielen kehityksen kuntouttamisen menetelmiin. Opiskelija perehtyy myös monikulttuurisuuden tuomiin haasteisiin.

Normaali kielen kehitys

Poikkeava kielen kehitys ja kuntouttamisen muotoja

Liikunta/motoriikka lapsen kielen kehityksen tukena

Monikulttuurisuus

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja esseetehtävät. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Siiskonen, T., Aro, T. & Ketonen, R. (toim.) 2003. Joko se puhuu? Kielenkehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa. PS-kustannus.

Muu opiskelumateriaali sovitaan opintojakson alussa.

08PUHE07 PUHETTA TUKEVA JA KORVAAVA KOMMUNIKOINTI 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija tuntee erilaisia puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä.

AAC-menetelmät

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, opintokäynti ja harjoitustehtävä. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Tetzchner, S. & Martinsen, H. 2000. Johdatus puhetta tukevaan ja korvaavaan kommunikointiin. Helsinki, Kehitysvammaliitto

Muu opiskelumateriaali sovitaan opintojakson alussa.

08LAKÄ LAPSEN KÄYTTÄYTYMISEN HAASTEET JA TUNNE-ELÄMÄN TUKEMINEN 4.5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään lapsen tunne-elämän moninaisuutta, kehitystä ja ilmenemismuotoja. Opiskelija saa myös valmiuksia kohdata lapsen haastavaa käyttäytymistä sekä tutustuu joihinkin kuntoutusmenetelmiin.

Varhainen vuorovaikutus

Haastavasti käyttäytyvä lapsi

Kuntoutusmenetelmät

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, demot ja menetelmäkansio. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Sovitetaan opintojakson alussa

08NÄKÖKUL07 NÄKÖKULMIA JA TYÖMENETELMIÄ ERITYISKASVATUKSEEN 6 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää näkemystään ja osaamistaan kasvatusyössään erityistä tukea tarvitsevan lapsen kanssa

Lastensuojelun ja perhetyön kysymykset päivähoitossa 2 op

Perheen tukeminen 2 op

Draamalliset menetelmät 2 op

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, oppimistehtävät, harjoitukset ja draamaprosessi Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelumateriaali

Lastensuojelulainsäädäntö

Muu opiskelumateriaali sovitaan opintojakson alussa.

ERIKOISTUMISTYÖ 9 OP

08ERMET07 ERIKOISTUMISTYÖN METODIOPINNOT 1,5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy tutkivaan ja kehittävään työotteeseen. Opiskelija saa valmiuksia erikoistumistyön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, erikoistumistyöhön liittyvän suunnitelman laatiminen, opponointi ja esittäminen. Hyväksyty/hylätty

Opiskelumateriaali

Heinämäki, L. 2005. *Varhaista tukea lapselle* - työvälineenä kehittämisvalikko. Stakes. Helsinki.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2004. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki

Vilka, H. 2003. Toiminnallinen oppinäytetyö. Tammi. Helsinki.

Tuomi, J & Sarajarvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. Tammi. Helsinki.

08ERIKOISTU ERIKOISTUMISTYÖ 7,5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on, että opiskelija toteuttaa omaan työhönsä liittyvän erikoistumistyön. Opiskelija osaa soveltaa tutkittua tietoa oman työn kehittämisessä. Opiskelija osaa arvioida erikoistumistyönsä tuottamaa hyötyä kasvatustyöhön.

- Erikoistumistyön toteuttaminen

Suoritustapa ja arviointi

Omaan työhön liittyvän ja/tai työelämän tarpeista nousevan erikoistumistyön tekeminen. Erikoistumistyö voi muodoltaan olla monenlainen (esim. tutkimus, projekti, tuote) Erikoistumistyö tehdään yksin tai pareittain. Työskentely edellyttää ohjauksen hyödyntämistä. Työ raportoidaan kirjallisesti noudattaen tieteellisen kirjoittamisen periaatteita. Hyväksytty suoritus edellyttää oman erikoistumistyön esittämistä sekä toisen valmiin erikoistumistyön opponointia. Erikoistumistyö arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

YHTEYSTIEDOT

Lahden ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveystieteiden laitos

Hoitajankatu 3

15850 LAHTI

puh. 03 828 19 (vaihde)

faksi 03 828 2715

sähköposti: etunimi.sukunimi@lamk.fi

Ryhmäsi tunnus on:

08ERKA10

Ryhmäsi tutor:

Tiina Vaara

puh. 03 828 2746

Opintotoimisto:

Outi Kylliäinen, opintosihtööri

puh. 03 828 2744